

TELEGRAPFULU ROMANU.

Nº 94. ANULU XVIII.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joi și Duminică. — Prenumeratul se face în Sabiu la expeditorul poiei pe afara la c. r. postă, cu bani gata prin scrisori francate, adresate către expeditor. Pretinul prenumeratul-nel pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. — car pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei și pen-

to provinciale din Monarhia pe unu anu 8. fl. era pe o jumătate de anu 4. fl. v. a. Pentru prime și tieri străine pe anu 12. fl. v. a.

Inseratorul se plătesc pentru întâia óra cu 7. cr. și urmă pentru a doua óra cu 5. cr. și pentru a treia repetare cu 3. cr. v. a.

Sabiu, in 26 Noemvre (8 Dec.) 1870.

Evenimente politice.

Din Pest'a, unde se tienu siedintele delegatiilor, aflâmu, ca in comisiunea bugetaria pentru armata a delegatiunei unguresci, cancelariul imperial a datu dislocuri, cari au facutu sensatiune in membri. Elu a si provocat pre membri delegatiunei ca sa nu lu crutie cu nimic'a, pentru ca voiesce sa dea desluciri in töte privintiele. Discursulu se vede ca s'a invertit in giurul evenemintelor externe.

Delegatii nemtiesci suntu forte rigurosi facia cu bugetulu comunu. Impregiurarea acésta se dice ca provine din aversiunea cătra persoanele regimului, cătra ministri, in deosebi cătra cancelariulu, Beust. Rigorositatea acésta da ansa dioarielorunguresci a se espectora in contra purtărei delegatiilor din Cislaitan'a, acusându-i, ca ei cu aspirationile loru gravitatea in afara. Opusetiunea nemtilorui inse pote fi fără de efectu, pentru ca la casu, când ea nu aru voi sa voteze bugetulu, delegatiunile pasiescu in siedintia comună si membri delegatiunei unguresci, cu polonii din cea nemtiesca, facu majoritate si li majorisëa pre cei dintâiu.

In cestiu a orientale au inaintat lucrurile asiá departe in cătu deslegarea are sa se faca in o conferinta in Londonu. In Constantinopole se da cu socotél'a ca conferint'a va consta din trei siedintie. Acésta aru si una semnu ca greutăti mari nu voru fi de invinsu.

Din Franci'a vinu sciri forte importante. Dela 27 Nov. c. n. au fostu, dì de dì, lupte intre francesi si nemti. Scirile cele din urma spunu ca nemti au inaintat spre Orleanu pâna in cetate; de alta parte in giurulu Parisului s'a intemplatu unu ce avantagiosu pentru francesi. Dupa scirile mai multoru dñuarie, francesii au petrunsu prin lini'a de nemti ce incungurá, pâna o a spartu si ca o armata de 150,000 s'a postatu la spatele prussianilor din cōce de Parisu. Acesti'a s'a retrasu iera in cetate, de siguru, dupa ce voru si aflatu despre invingerile nemtilorui la Loire.

In Reichstagulu din Berlinu s'a intemplatu óre cari scene, ce dovedescu ca libertatea vorbirei nu e ornamentele celu neaperatu alu parlamentarismoului prusso-nemtiescu. Doi deputati au demustratul ca cu Sedanulu s'a incheiatu resbelului contr'a lui Napoleon si a soldatilor lui, dupa cum se dicea in cuventulu de tronu alu regelui Prussia la incepertulu resbelului. De atunci incóce inse resbelului se portă contra poporului francesu, carele dupa cuventulu de tronu, este chiamatu a inaintá interesele culturei si moralitătiei, alătura cu poporul germanu. Totu acesti'a au demustratul ca Germania nu au fostu debila mai nainte din caus'a francesiloru, ci din caus'a principiloru germani, cari au tradatu interesele națiunei nemtiesci. Pentru asemenea demustratiuni au fostu oprili de a vorbi mai de parte, si cei-lalți au votatu credite noue de bani pentru purtarea resbelului contr'a Franciei si mai incolo.

Cartea rosia.

(Capetu)

Cu privintia la Serbia dice :

Constitutiunea cea nouă a tierei, care s'a decisu in anulu trecutu de reprezentanti'a națiunala a Serbiei, in poterea autonomiei, acestui principatu, concesa prin fermeanele Inaltei Porti si garantata prin contractulu parisianu, a datu regimului c. r. ocasiune bine venita, a face acestei tieri vecine, de care e incopiatu prin legaturi intime de interese si sim-

pathii vecinesci, unu serviciu de amicitia, dando franco expresiune parerei lui atât in Constantinopole cătu si la poterile garante despre legitimitatea procederii regimului serbescu la acel'a actu alu legislatiunei interne. In aceea-si direptiune se nisuescu ambele ministerie ale tierilor M. Sele a incuviintia competintielorui acestui principatu si dorintielorui barbatilorui ilustri, ce conducu sörtea acestei tieri, ori si care inlesnire possibila, pretotindeni unde regimulu c. r. a aflatu ansa in cele multe referintie reciproce ale monarhiei si Serbiei.

Afacerile României se tratéza mai de-

taiatu ; In primele lune alu anului curinte suscită situatiunea in principatele unite Moldov'a si Valachi'a temeri seriose in Europ'a. In mai multe părți ale tierei se aretara urme de sternire adenca, mai multe orasie fura teatrulu de revolte ; era tamarea, ca aceste intemplări se voru generalisă si voru periclită in una modu greu liniscea publica. Cumca Austro-Ungari'a a trebutu sa se intereseze mai mâltu de cătu alta potere de sustinerea linisiei in teritoriul Dunarei de josu, nu mai are lipsa de nici unu comentariu. Acelea semne de turburare provocara deci pre cabinetulu c. r. la priveghiare indoita ; elu a fostu in prim'a lioia si chiamatu a se ocupă de tempuriu cu urmarile unei crise ce s'aro si ivitu in principatele unite si a se contielege cu cei-lalți subsemnati ai contractelor din 1856 si 1858 despre mesurile ce aru devenit necesarie prin ivirea unei atari eventualităti.

Principiele, care le recunoscuse cabinetulu c. r., creditiosu contielegilor internaționale sustinătoare de prevalente pentru tienut'a Europei, astara spre cea mai viua multumire a lui, consemtientu pretotindeni. Intr'aceea au luat lucrurile in aceea tiéra, multiamita conducerei precaute si firme a barbatilorui de statu, ce stau astadi la carma, o direptiune, de care se potu bucurá sinceru amicii ordinei legali.

Cabinetulu c. r., fiindu gata a documentá prin fapte regimului principelui Carolu la töta ocasiunea semnămintele sele continuu bine-voitore, s'a intrepusu pentru indeplinirea unei dorintie grabnice a regimului lui, influentianda pre de o parte la Inelt'a Pórtă, pre de alt'a la curtile garante, ca sa se introduca numirea „România“ in loculu celei acceptate pâna acum in contracte si usulu diplomaticu. Pasii cabinetului c. r. si produsera pretotindeni o dispositiune favoritore realizării acestei dorintie si déca numirea cea nouă inca n'a câștigatu pâna in óra de facia intarirea internaționala, este a se ascrie greutătilorui, de care a datu regularea acestorui afaceri in urm'a ivirei d'apoi a unei divergintia de opinioni intre regimulu Inaltei Porti si alu Romaniei in privint'a intipariturei a monetelor celei noue a tierei.

Asemenea a luat in consideratiune regimulu c. r., dela anulu 1867 incóci regularea fundamentala a mai multoru competitintie administrative si judiciale, a căroru presigere pre base noue a devenit neincungurable prin positionea schimbata a principatelor.

Spre acestu scopu au avutu locu in sinulu ministerielor interesante desbateri detaiate, care in scurtu tempu se voru fini si a căroru rezultatul e menit a oferi mater'a pentru — negotiatuile ce se voru deschide cu reg mulu principatelor unite. Se poate deci asteptá in corendu realizarea unei contielegeri indestulitore pentru ambele părți, carea se garanteze intereselor numerosilor suđiti ai Monarchiei in acea tiéra uniformitatea tratarii.

Despre desbaterile cu curia papala si despre

cestiunea Româna se facu in introducionea cărtiei rosie u matoriile observationi :

Regimulu c. r. a ajunsu in referintele sele cu curia papala, in epoc'a trecuta, la o otarire momentosa. In urm'a deciselor conciliului vaticanu s'a dechiaratu, ca nu mai pote recunoscere de obligatoriu concordatulu incheiatu sub alte premise. Actele care se referesc la acésta otarire, suntu, in parte dejá cunoscute, totu-si inse nu potu lipsi din caus'a deplinatătiei nici din colectiunea acésta. Ministeriul de esterne nu are a mai adauge motivelor espuse espicari mai detaiata. Necesitatea revindicatiunei deplinei libertăti a legislatiunei interne s'a ivitatu de multu tempu in modu asiá decisivu si acésta s'a aretatu cu deosebire facia cu intemplările din conciliu cu atât'a pripa, incătu lipsa rectificării innoite a dechiară ai, nepotintiei concordatului nu se poate pune inainte. Fia inse ministerialul comunu, care a facutu acestu pasiu momentosu, concesu, a dă la acestu locu convingerei sele firme espressiune, ca cu töte acele interese religiose ale popoarelor Monarchiei voru si in cea mai deplina măsură respectate, asecurate si protejate.

Unu altu evenementu plinu de urmări, intemplatu nu de multu tempu, a schimbatu pozitia istorica a papismului.

Domnirea lumésca a papei in Româa si in teritoriul romanu fù repusa, dupa retragerea garnisónelor francese, armelor regelui Victoru Emanuilu in numele dorintielor naționale ale Italiei.

Inaltele delegatiuni au deplina dreptate a intrebă, ce tienuta a observat regimulu Austro-Ungariei facia cu acésta catastrofa, care atinge interese asiá momentosu si a cărei urmări nu se potu provedea. Documintele urmatore dău despre acesto deslucire destulu de chiara si revenindu la ele se marginesce a recapitulá inca odata in scurtu punctele de manecare, care au otarilu actiunile sele.

Regimulu c. r. au avutu, dimpreuna cu celelalte poteri cătu si cu conservativii tuturor partitelor, dorint'a, că sa se reserve conflictului intre potestatea lumésca a papei si tendintiele naționale ale Italiei o resolvare impaciuitore prin influint'a temporului si prin midilóce pacinice. De căte ori a creditu, ca s'aru putea face incepătula unei atari impaciui, i s'a parutu de datorintia a se interesă pentru scopulu acesta. Cabinetulu c. r. a facutu acésta si in momentulu, când se védise, ca obligamintele Italiei facia cu imperiul francesu si perdue in töte direptiunile insemetnatea loru. Elu a deplânsu profundu impregiurările de totu independenti de voi'a lui, care au produs in fine o rezolvare fortata a marei probleme morale a tempului prezint. Inse regimulu c. r. n'a potutu eugetă in impregiurările tempului nostru nici cându a face, ce Piul IX. insusi n'a pretinsu, a inlocui batalionele francese prin austro-unguresci, pentru de a sustinea prin poterea armelor, ceea ce elu mai bucurosu nu aru si vediutu derematu prin fortia. Regimulu papal si a esprimatu numai dorint'a, ca regimulu M. Sele c. r. sa impartasiasca, ca reprobéza invasiunea in teritoriul român.

Regimulu nostru a respinsu si acésta dorintia din causa ca nu s'a tienutu chiamatu a impută unui regim streinu, care a creditu a tineea comtu de necessitatile pozitiunei lui si a periclită totu odata prin unu pasiu, precum se vedea, fără resultat, propria-i aucloritate si formarea imbucurătoru a referintielor facia cu Itali'a.

Ocupatiunea Romei n'a resolvit cestioniile, care tienu in incordare statele si societatea in Europ'a, cu privire la pozitiunea din viitoru a s. parinte, cu privire la formularea internaționale a dreptului lui de suveranitate. Cestignile acestei asteptu regulare,

si monarhiei austro-unguresci nu i se va putea denegă o participare morale deosebită, conformu ponderositatii obștii a voieei ei, conformu refenților ei speciali facia cu desvoltarea bisericei catolice si nu in ultim'a linia conformu relatiunilor amicabile neconturbatu conservate de facia cu regimul italianu. Regimul c. r. spera a astă in innaltele delegatiuni aprobarea direcțiunilor politice, de care s'a tienutu in cestiunea ocupatiuei Romei. Elu 'si este consciu a nu fi perduț din vedere nici pre unu momentu interesulu monarhiei si a fi reprezentatua dupa putinția in consonantia si cu interesulu confessionalu alu populației catolice din Austro-Ungaria. Se va incercă a conservă cu totă ingrijirea si pre viitoru acesta consonantia si crede a potea compăre pre consentientul tuturor, déca e resolutu pre lângă aceea a garantă momentuoșitătiei politice a Austro-Ungariei, deplin'a autoritate, ce i compete.

Sa treceam deci la cele două depesie, ce le-a esmisu contele Beust in sfacerea conflictului i russo-turcescu. Ambe aceste depesie suntu date din 16 Noemvre si adresate ambasadorului austro-ungurescu in Petropolea. In prim'a depesie scrie contele Beust:

Ambasadorele rusescu mi-a înmănatu, nainte de acesta cu căte-va dile, copia unei depesie, care ve o alaturu aici. Eu m'amu grabit a o prezintă M. Sele imperatului si regelui, prea inaltului nostru domn, si la demand'a M. Sele ve avisezu a aduce la cunoștința principelui Gortschacoff urmatorele observatiuni.

Art. 14 alu tractatului parisianu din 30 Martie 1856 suna: „M. Sea imperatul tuturor roșilor si sultanul incheia o conveniune, pentru de a prefige numerulu si marimea nailor de resbelu, care ei au decisu a intretienea pre marea-negra. Aceasta conveniune e coordinata tractatului de facia si are aceea-si potere si valoare, că cându aru formă o parte integratore din acelu tractat. Ea nu se pote deci nici modifica, nici anulă fără consimtiementul subsemnatilor tractatului de facia.

Paragraful ultimn alu acestui art. capeta o insemnatate deosebită prin expresiunile sele positive, adaugendu expresu si exceptiunile o stipulatiune, care s'a respectat u totu d'aun'a in totă transactiunile internatiunale. Noi nu potem deci admite o indoiala despre valoarea absolută a acestui angajamentu reciprocu, chiar cându un'a séu alt'a parte contrahenda s'arū crede pusa in positiunea, a produce reflexiuni basate contr'a sustinerei vrounei dispoziții a tractatului acestui, despre care a priori s'a contielesu, ca nici cându nu se pote anulă séu modifica, fără consimtiementul poterilor care l'eu subsemnatu,

Nu se tiene de noi, a disculá originea séu pretiului ouui arangamentu, care nu s'a incheiatu intre Russi'a si noi, ci care este tuturor poterilor mari comunu — . Causile, care le produce regimul rusescu, pentru de a-si rectifică pasiul seu unilateralu, suntu departe departe, de a dovedi tieu'ta acést'a, ci suntu din contra, apte a confirmă temeinici'a consideratiunilor, care i se opuna. Maxim'a, care i-a placutu a o adotá, compromite nu numai contractele sustatatoru ci si cele din viitoru — . Regimul M. Sele c. r. ap. potu deci intielege numai cu compatimire durerosa resolutiunea, carea ni o anunciasi depesi'a principelui Gortschacoff si cu care regimul imperatescu rusescu ia asupr'a si o grea responsabilitate. E imposiblu a ne detacea m rarea nostra profunda si a nu pretinde atentiu'na serioasa a cabinetului imperatescu pentru consecintiile unei procedure, care nu numai ca ignoreaza unu actu internationalu, pre care l'a subscrisu totu poterile mari, ci inca se si ridică in impregiurări, in care Europa are lipsa mai multu de cătu de alta data de garantie, care le pote oferi spiritul contractelor pentru pacea si viitorul seu.

In a dou'a depesie se prononcia contele Beust despre obiectulu acest'a in modulu urmatoriu:

Nainte de ce mi impartesise ambasadorele rusescu circularul din 1931 Octombrie a. c. la care respussemu prin depesi'a suspomenita, mi avertase o depesie a cabinetului seu, care tratéza, despre acela — si obiectu, si care posede in se unu caracteru mai multu confidentialu.

In acestu actu apeléa principale Gortschacoff la semnamentele nostra de amicetă pentru curtea russesca, si-si exprima sperantia, ca vomu si aplicati la o dñjudecă favorabila a resolutiunii lui, a abdice stipulatiunilor, care reguléza neutralitatea mări negre, cu atât'a mai multu, cu cătu regimul c. r. a luat insu-si initiativ'a, in luna Ianuarie 1867, la o propunere, cărei resultaturu aru si fostu, a liberă Russi'a de restrangerile, ce i le impune aceste stipulatiuni.

Eu reflectasem dñi Novicow, ca noi totudun'a amu dovedit fără indoiala cea mai viuă dorintă a consolidă referintiele nostra facia cu curtea russesca, si ea initiativ'a, la care se provoca principale Gortchacoff, se pote privi de cea mai eclatanta expressiune a acestei vointie bune din partea nostra, ca nu mi potu in se ascunde simbolum de compatimire, cându mi aducu aminte de pasiul, despre care o vorb'a si de primirea cea mai multu de cătu rece, care a intempiu tocmai la acea, carii sa-lu si acceptat cu cea mai mare bucurie. Dnul cancelariu nu-si va fi uitându, ca aceasta propunere, in locu de a fi astă la densulu unu eco simpateticu, a produsu din partea sea numai cri-

tice si observatiuni imputătoare, pre care noi la acestu locu nu le amu asteptat.

In sine facusemu dñi Novicow observatiunea, ca propunerea facuta de cabinetulu c. r. nici de cum n'a potut avea acelea consecintie pericolose, care pote avea pasiul cabinetului din Petropolea.

Căci cându Russi'a aru si câstigatu cu consentimentul Europei suspinderea opriri, care-i impedeca desvoltarea poterilor sele maritime pre marea negra, aru si reprostata o positiune, ce i se cuvine, fără de a provocă nelinișciri. Astădă in se lucrurile nu mai stau asiă. Pasii facutu de Russi'a va produce cele mai seriose atitudini. In Europa de Vestu a efectuat dejă o intetire a spiritelor, care e forte dannociosa pacei. In Orientu in se va considera, fără indoiala, incercarea Rusiei, a-si face insu-si dreptu, de o dovăda, ca poterea acăst'a crede momentulu venit, pentru de a luă in mâne sele resolvirea cestiunii, care se obisnuesce a se numi cestiunea orientala. Intipuirile ardiende ale poporilor acestor tieri voru privi in aceea cea mai viuă intenție. Eemplulu surprindatoriu alu unui statu, a căru prestigiu e asiă de mare in ochii lor, le va concede, noi credem, a tineea de indreptătire totă agitatiiile si violențile. Sa nu se mire cancelariulu rusescu ca noi considerăm surprinderea, care o a facutu lunci politice, de forte serioase. Noi privim in tienu'ta cabinetului din Petropolea, de si nu o amerintare directă a Europei, dară totu-si cauza unei nelinișciri seriose, care pericolitează liniscea si securitatea partiei noastre de lume.

Cetim in „Roman“:

Suntu abă trei dile de cându amu spusu, ca „Prussianilor incepe ale merge reu“ si amo adusu ca, déca Parisulu are provisiori, dupa cum se asigura, inca pentru trei lani, Prussiani voru si batuti chiar fără ajutoriul din departamente. Si un'a si alt'a din previsionile nostra mergu pre cale de realizare. Tote depesiele ce ne venira d'atunci, nu ne anunta de cătu avantagie ale Francesilor; si marea tactica a Prussianilor, totu de-un'a rezista pân'acum, d'a ocolii si de a luă pre la spate trupele inamice, a fostu in fine dejucata la Segris. Déca batalia mare pre Loir'a, care se ascăpta, va fi câstigata de Francesi, efectulu va fi decisivu, si prussianii nu voru mai ave de cătu sa incăpă retragerea in totă grabă, deblocându Parisulu. Déca inşa si de astă data numerulu trupelor si superioritatea si numerulu artilleriei voru supune curagiul eroicu alu aperitorilor Franciei, resultatul nu va fi de locu decisivu pentru prussiani, căci Parisulu este o fortărea neabordabile, care contiene puteri formidabile; si ele isbucnindu la timpu, potu inca

FOLIORA.

Vieția familiare in paganismu, evreismu si creștinismu.

(Prelegere publică de Z. Boiu.)

Cetita de autorele in 19 Nov. (1 Dec.) 1870.

Domnului ! Domnului !

Insemnatatea vietiei familiari peatru viet'a universală a unui popor este atât de mare, incădă dupa analogia cunoșntului proverbiu: „Spune-mi, cu cine te 'nsotiesci, si ti voiu spune, cine esti!“ se pote afirma: „Spune-mi, ce vieția duce in generale familiale unui poporu, si ti voiu spune, cum este vieția poporului insusi!“

Lucru prea natural. Căci, ce este unu popor alt'a, decat complexul unei multimi de familii de aceea-si origine, de aceea-si limba, de acele si dătine, de acele-si aspirații? Si astfelu precum lumea cea mica a ochiului cuprinde in sine admirabilea potere, de a oglindă intr'uno spatiu cătu unu fru de linte lumea cea immensa materiale: asiă famili'a si vieția familiare are facultatea de a reflecta in sine viet'a unui popor integru cu totă virtutile său vitale, cu totă bunele său retele lui.

Dar me ducu cu unu pasiu si mai departe, si largindu perspectiva, ce amu deschisu dinaintea ochilor D-vostre prin cele de mai susu, afirmu, ca precum se represinta vieția unui popor prin vieția familiei lui, asiă si omenimea intréga, carea e complexul tuturor poporilor de pre-pamentu, părta mai multu său mai putenu caracterulu, timbulu, ce i lu imprima millionele ei de familii si

sutele ei de popore. Eata dar', Domnelor si Domnilor, cătu de departe se estinde influența vietiei familiari! Eata spiritul familiiei, unu factoru atât de insemnatu in vieti'a omenimei, incătu polemu dice, ca tota omenimea cu cele 1300 milioane suflante ale ei — căci cămătă-a suntem, cari ne incaldimu astădă la radiele sōrelui pe pamentu — se conduce in parte mare de spiritulu, ce respira prin părțile si particulele cele mici, cari le numimu familii. Pentru aceea omulu, voindu a deveni unu membru folositoriu alu poporului seu, alu societății omenesci, va gresi forte lare, déca va scăpa din vedere vieția, ce se desvălu in sinulu familiilor; ba celu-ce se simte chiamat, a conlucră si elu la radicare omenimei pre o tréptă mai inalta a desvoltării ei, are datorintia săntă, a predică ne-contenit: „Indreptati familiele vostre, si se va indepta lumea intréga!“

Acestea, dloru, amu credintu ca suntu de lipsa a le premite, spre a mi dă săma înaintea Dloru Vostre despre obiectulu, ce amu alesu a lu performată la imbucurătorea nostra intalnire de astădă in localitățile acestea procurate prin sudoreea parintilor si mosilor nostri si destinate pentru cultur'a poporului nostru, si spre a ve chiamă si cu acăstă ocasiune atenționea asupr'a insemnatăției celei enorme, ce vedem ca are in lume vieția familiare.

Familia, Dloru, este atât de vechia, că neamulu omenescu insusi; căci prototipulu ei lu aflată chiar in parechi'a aceea de omeni, pre cari i numim stramosii nostri, si pre cari i vedem in raiu că barbatu si femeia si dupa aceea că tata si mama ai fililor lor. Vieția familiare dar, că insusi omulu, are originea sea dela Domnedieu, căci cea d'antău săntire a casatoriei, carea este prim'a conditio a

vietiei familiari, se astă in cavintele Creatorului dela facerea lumei: „Cresceti si ve immuliti si umpli pamentul si lu stapaniti pre densulu!“ (Fare 1, 28.) Aru crede cine-va, ca dupa ce Creatorul insusi a avertat prin cuventu si faptu atât de destinatia omului („Se face in u omu dupa tipul si asemenea nostră“), cătu si drépt'a referintia intre barbatu si femeie („Se facem lui ajutoriu asemenea lui“), din acăst'a se va desvălu naturalmente mai departe acăstă dréptă referintia si se va estinde si asupr'a referintiei parintilor cătra princi, precum si a pruncilor cătra parinti. Insa nu este asiă. Ci precum in general prototipulu omului lu vedem intunecandu-se si deformandu-se prin pecatu — dupa cam dicu teologii — său, déca ne mai place asiă, prin predominirea reului asupr'a binelui; asiă vedem stricandu-se si desfigurandu-se prin neprecerea si patimile omenesci si frumsetia si nobilitatea vietiei familiari. Voind cercă, Dloru, in cele următoare, a dovedi cu istoria in mâna adeverala acest'a.

Tote poporele străverhi, afara de unulu, despre carele voiu vorbí deosebitu, le vedem orbecandu in erărea cea mare, cardinală a necunoscentiei adeveratului Domnedieu, de unde apoi a urmatu naturalmente, ca ele au perduț si cunoștința adeveratei referintie intre omu si Domnedieu. De aceea ele privesc in omu numai unu instrumentu, o mărtă pentru ajungerea ore-căroru scopuri mai multu său mai putenu egoistice, materiale. De aci au urmatu apoi alte două reale mari, ce că doce lantiuri poterice au impedeat desvoltarea libera, conforma ordinului domnedieescu, a nemului omenescu: unulu slavici, prin carea unu omu devine unel'a

singure sa invinga pre Prussiani; apoi sutele de mii de ostiri, cari se ridică pretutindeni în Franța voru formă in curendu nōue și teribile armate, contra căroră este imposibilă să poată resiste trușia dejă obosită și satulă a hordelor regelui Wilhelm. Se confirmă din ce în ce mai multu ca Parisulu este aprovisionat pre mai multe duni: încă o dată, deacă acestă este adeverată, victoria teribile, victoria nimicitoare, este sicura.

Constatam cu mândria și fericire parteas frumosă și gloriósa, ce o iau unu mare număr de Români în resibili eliberare din Occidente. Mai toti studintii Români din Paris, intre cari fiind domnilor Grig. Arghiropolu și Laurianu împartă să fericire sărtea luptatorilor francezi. Acești junii se potu numeră cu sutele, fără socii voluntari ce prețioa diu'a pléca c'ò modestă admirabile, fără a face cea mai mică parada de frumosă loru decisiune. Astfelui unu calatoriu ne spune c'ă intelnitu pre Mediteranea plutindu spre Marsilli'a, p'nu festu pompiaru Românu, unul din gloriosii luptatori de la Dealulu Spirei la 1848, anume Stanciu Chitioiu. Statu'ră și tienută acestui bravu Românu era admirabile, parea, ne dice caletoriulu, care să in hîția o miă de Prussiani de o dată. Mai multi Români cunoscuti prin posițiunea loru sociale mai presus de comunu au fostu primiti cu grade inalte chiaru. D. Constantinu Pilat a fostu primul c'ă comandante de escadrone la statul maiorn, în corpulu alu 18-le, comandantul de generarulu Bourbaki.

Despre bravul Titus Dunka nimeni n'a uitato, de ce coragio a datu probe in aperarea Orleanului si c'acum este oficerul alu generalului Keratry.

D. Valentinu este dejă inrolat, modestu și laudabile, c'ă simplu soldatu in armata dela Vosges

Déră acel'a de care avemu mai multu dreptu d'a ne mândri, atât din caus'a fragedei lui verste, cătă si din caus'a suferintelor gloriouse ce, le-a gasită pre câmpulu de balalia, este junele Moroz Zvorasten.

Suférindu de trei rani, una glontiu care i-a trecutu prin braciul dreptu, o bucată de obuz care l'a ranită usioru la cōps'a drépta, si o lovită de baioneta la gamb'a drépta, dovedescu că elu a cadiutu ranită, luptendu-se mereu c'ă unu erou, presintându necontentu inimicului pepturi man'ăi drépta armata.

In curendu acestu bravu june va fi vindecatul si parintele seu și România voru mai avea inca ocazie de a se mândri de acestu copilu alu loru.

Varietăți.

** (Prelegeri publice). Dupa cum anunțam Joi in 19 Noemvre au deschis P. asesoru consistorialu Zacharia Boiu ciclulu de

prelegeri publice. Despre prelegeri ins'asi suntem scutiti de a vorbi din impregurarea, ca in numerul de astăzi amu si inceputu in Foisiora publicarea ei. Notam cu placere intimpinarea cea caldurăsa ce vediurămu ca se facă din partea publicului nostru român din Sabiu prelegerilor, carele, de si tempulo era din caus'a unei ninsori forte nefavoritoriu, totusi a alergat din tōte pările si cu interesu au ascultat dela inceputu pâna la finitul. Suntem convinsi ca interesul acestă se va manifesta in totu decursulu ciclului, cu atât mai vertosu cu cătu scimă ca s'au ingagiatu unu număr frumosu de domni, carii au de cugelă a prelege teme diverse dara tōte de interesu pentru impregurările nōstre sociale si naționale. Precătu amu pututu astă mai multe se vră ocupă cu economia politica, unu ramu carele e de dorită sa devina cătu mai cunoscutu in sinulu naționale nōstre. De adi intr-o septembra va prelege dlu prof. si protopresviteru Ioanu Popescu

** Adunarea scaunale fă oficialu convocata pre aleitaeri. Suntem multumiti de atitudinea românilor in acesta adunare, totuodata amu si dorită sa simu si de a sasi-lor, cari se provoca de atătea ori la drepturi si dreptate.

** Lucrările la drumula de feru ni se spune ca s'au reincepuit.

** (Numărul românilor) din Transilvania, Banatu si Ungaria, după catagrafia din 1857 si după datele statistice din 1857 ale lui Alesiu Fényes, din cari se va vedea, in cari comitate, districte si scaune, care naționalitate se află in majoritate. De si nu garantămă despre exactitatea acestor date, totu-si le publicăm de astădata cu atâtă mai vertosu, ca domnii unguri n'au voită a dă locu, in tabelele catagrafiei mai nōue, rubricei de naționalitate. De ore-ce dăra acum, sub constitucionalismul magiaru, nu mai este națione româna in Transilvania, Banatu si Ungaria, — c'ăci astfelui dice legea, — se vedem după datele lui A. Fényes cătă era națione româna văb absolutismul nemtiescă si in ce comitate, districte si scaune formă ea atunci majoritatea: 1) cōtul Timișorei cu 314,163 locitori, dintre cari 156,346 rom.; 2) cōtul Carasiului cu 226,796 loc., dintre cari 180,017 rom.; 3) com. Aradului cu 254,314 loc., dintre cari 171,607 rom. 4) com. Albei-inferiore cu 203,400 loc., dintre cari 173,314 rom.; 5) com. Huniadorei cu 172,839 loc., dintre cari 163,031 rom.; 6) com. Clusului cu 166,151 loc., dintre cari 106,751 rom.; 7) com. Turdei cu 135,227 loc., dintre cari 91,416 rom.; 8) com. Solnoculide-midiu-locu cu 119,208 loc., dintre cari 92,052 rom.; 9) com. Dobocii cu 98,569 loc., dintre cari 76,140 rom.; 10) com. Zarandului cu 47,413 loc. dintre cari 44,925 rom.; 11) Scaunul Sabiu, cu 88,151 loc., dintre cari 58,933 rom.; 12) distr.

Fagarasiului cu 82,025 loc., dintre cari 77,482 rom.; 13) com. Cetății-de-Balta cu 79,621 locu dintre cari 49,900 rom.; 14) distr. Neșendului c. 42,099 loc., dintre cari 41,221 rom.; 15) distr. Cetății-de-Petru cu 40,314 loc., dintre cari 35,186 rom.; 16) scaunul Orasciei cu 20,961 loc., dintre cari 17,236 rom.; 17) scaun. Sebesiului cu 17,593 loc. dintre cari 13,793 rom. 18) scaun. Mercurei cu 15,074 loc., dintre cari 11,612 rom.; 19) scaun. Negrigului cu 11,457 loc., dintre cari 7,653 români. In minoritate se află români: in scaun. Mediasului 15,070, in distr. Bistritiei 3180, in scaun. Sighișoiei 8432, in scaunul Cincului-Mare 10,373, in scaun. Rupej (Cohalmului) 8987, in com. Maramuresului 53,329, in com. Torontalului (in Banatu 35,697, in distr. Brasovului 36,000, in com. Bihariei 003,053, in com. Cianadului 9,950, in com. Ugocei 5734, in com. Satu-Marei 65,008, in com. Bichisului 18,378, in com. Albe-Super. 23,579, in com. Crasnei 22,007, in scaun. Argesului 5688. Cu toti la olalta facu 2 milioane si camu două sute mii susete, afara de confiniu militariu, Bucovina si alte tie-nuturi, unde se va fi astăndu inca vre-unu milionu de români. Gatagrafia din 1857 n'a astă in scaunul Muresului, Cuncului, Osorheiului si Trei-Scaune nice unu susletu de românu; bar. Aporu ince a astă in an. 1869 sate intrege; afara de acă români nu tienu sistemulu de doi copii c'ă sasii, ci se sporescu din anu in anu; prin urmare ei n'au seadiu ci s'au immulstă, incătă astădi potem dică, nu cu totă verosimilitatea, ci cu totă sigureitatea, ca sub sceptrul habsburgic se află preste 3 1/2 milioane români, cari si reclama drepturile loru eterne si cari voiescu, cu on'a voce, dreptate, libertate si fracie-tate. Fia-cărui'a ce-i compete si ce este alu seu: nimene domnu si nimene slavu. Asă numai va fi pace intre națione româna si cea magiara. „Fed.“

** (Societate româna de lectura in straine-tate.) Tinerimea româna studiosa la institutul politehnic din Zürich a formatu o societate de lectura, sub numele „Junimea“. Scopul acestei societati e căstigarea de cunoștințe atâtă despre limb'a, cătu si despre literatur'a româna. Spre realizarea acestui scopu se voru tineea prelegeri scientifice si literarie in limb'a româna. Se va intemeia si o biblioteca. Societatea va tienă in fia-care luna două siedintie. In casu de disolvare, banii societății re-mânu la „Asociatunea transilvana pentru cultur'a si literatur'a poporului român“ ieră bibliotecă se va dă cutărei societăți de unu asemene caracteru, precum este alu „Junimea“. — Salutare tineriloru si braviloru nostri conaționali, cari in departare si in deplinseu atâtă de frumosu missiunea loru! „Familia.“

** (Procesul de presa alu „Federationei“) intentatul in contr'a dlui Ioanu Porutiu, pentru ar-

altui omu, si celalaltu poligamia, tinerăa mai multor femei, prin carea femeia devine unel'tă, sclavă barbatului, asă incătu un'a parte a nému-lui omenescu se face serva celei-lalte părți. Ambe stau in legatura deaproape cu vieti'a familiare, ba cea din urma este chiaru unu factoru alu acelei-a. Poterea precompanitoră fizica, tari'a bruta, face prebarbatulu a se sumeti in poterea sea si a subjugă pro femeia pâna a o face sclavă voici séu volnicie sele. Si'n adeveru la tōte poporele vechi: Chinezi, Indieni, Vaviloneni, Egipteni, Persi, femeia este sclavă barbatului, ba nici chiaru atât'a, ci nu mai impreuna—sclavă, un'a din slavele lui; căci la tōte aceste popore domnesce pe lângă sclavia inca si poligamia. Barbatulu cumpera o femeia cu bani séu o rapescă cu poterea, se bucura unu tempu de frumetile séu istetimile ei, apoi o schimba cu alt'a, pre acătă cu a treia si asiă mai departe; si chiaru si femeia aceea, carea possede pentru o luna de Maiu iubirea barbatului seu eschisivaminte, este numai o sclava ce-va mai privilegiata decătu celelalte slave; si ea pôrta lantiulu de servitoră a barbatului seu, si deosebirea intre lantiulu ei si ale celor-lalte sótie ale slavei ei este numai aceea, ca lantiulu ei — c'ă se dice asiă — e de argintu, pe c'andu ale celor-lalte suntu de feru. Cu unu cuventu la nici unu popor din vechime, afara de unul, nu astăndu barbatu si femeia, sotiu si sotia după conceptul nostru creștinescu, ei numai domn si serva, tiranu si sclava. De acă urmăza apoi, ca si referintielor intre parinti si copii si preste totu întrăga vieti'a familiara pôrta unu caracteru nedemn de sublim'a destinație a omului, ci este incătu-sata, oprimata, inadusita. (Va urmă.)

Dorintă Poetului.

Nimicu nu s'aude, adâncă facere
Ci numai eu singuru, suspinu in veghere

Si plangu ne'ncetatu!

Căei cautai in lume, prin a mea cântare

S'aducu la durere, prin cântu usiurare

Nu fui ascultat!

Cautat-amu la omeni, sa desceptu iubire

Si omulu sa caute, ori ce suferire

Elu a linistit!

Sajute de pôte, si d'are avere

Pre cela ce n'are, si plâng-e-n durere

Dorindu a muri.

S'ajute p'orfanulu, ce, taro suspina

Si care c'ă florea, d'ou ventu se inclina

N'avendu ajutoru!

Si care studiadia, n'avendu chiaru vestimente

Si studiu urmădia cu lacremi ardinte

Cu plânsu ardigatoru!

Cautai eu in lume, sa 'nspira pietate

Saraculu si avutulu, egala dreptate

Sa pôte astă!

Vai ce neferice, de si astă tōte

Spunu săra ne'ctare, daru vedu nu se pôte

Eu a le 'nfiatá!

Voescu mai multu inca, cei din nobilime

Egali ea sa fia cu marea mulime

Ce popolu nomimu.

Cându acum poporul, vedem ca studiadă

Si nu avem ura, cându se luminăda

Că frati sa'lui iubim!

Si nici elu atuncea, sa nu ne ureșă
Unirea-n totu loculu, dorescu sa domnește
O! de s'aru putea!

S'aducu fericire, prin a mea cântare
Sa sfarissu sclavi'a, sa dau liberare

Anim'a-mi doreau!

Ah! vai inse Dómne, n'au loatu imprimire
Visulu meu poeticu, visu de fericire

Vai nu se'plini!

Căci multi din junime, rusinosi in lume
Patédia sermani, pré multu alu loru nume

Făr-a se găndi!

Ca patri'a loru dulce, fiindu amenințata
Veri-care a ei sintie, de ea e chiamata

Spre a se luptă.

Dara vai inse Dómne, a nostra junime
In locu sa se lupte voru fi o multime

Ce o voru tradă!

Eu cântu daru acum'a, si-a mea scumpa Lira
Cându este pericolu, eternu se inspiră

C'unu cântu nencetatu!

Prin care poporul, chiamatu sa se lopte
Sdrobi-va streinulu, prin marea-i virtute

Va fi sfarematu!

Si'atuncea o Dómne, va luă imprimire
Visulu meu poeticu, visu de fericire

Cându va triomfă

Poporul! prin densulu, astă-vomu dreptate
Saraculu si-avutulu, cu egalitate

Se voru judecă!

Vienna 3 Decembre 1870 st. nou.

M. A. Macedonski.

*) Politisch Lied ein schlechtes Lied. Göthe (?)

ticolul de fond din nr. 72 alu acelu diariu, s'a pertractatu Marti in 29 Novembre la curtea juratilor din Pest'a, inaintea unui publicu numerosu, care se compunea mai alesu din junimea studiosa la universitatea de aice. Pertractarea se incepè la 9 ore si jumelate, si durà pana dupa miédia-di la o óra. Acusatulu se apera pre sine insu-si, mai avendu de aperatori si pre dlu deputatu E. B. Stanescu. In fine se enunca urmatorulu verdictu: siepte voturi in contra, cinci voturi pentru condamnarea acusatului, in urmarea acestei tribunale de presa aduse numai decat sentinta, de dupa care dlu Ioanu Porutiu fu condamnat la inchisore de diece luni, la pedepsa pecuinaria de 500 fl. si solvirea speselor procesuale de 48 fl. Condamnatulu insinua numai decat plansore de nolitate, si fu lasatu liberu sub garanti'a dloru Stanescu si Iosifu Vulcanu. — Alu doile procesu alu "Federatiunei" se va pertracta in septemana viitora.

(Unu artistu românu.) Artea muzicala este un'a din cea mai incantatoria pentru anima umana si din cele mai bine sentite si gustate in epoca nostra. Music'a, prin facilitatea cu care ea petunde in cele mai profunde adencuri ale inimii, destuptendu-i sentimentele cele mai secrete si mai sublime; face pasi repedi in viata societatilor moderne si devine din ce in ce mai multu pentru inima panca sea de dì. Music'a a mersu, prin facilitatea emotiunilor ce produce si infinitatea variatiunilor sale, sa cutropesca chiar parte din tenebri poesiei si sa-i discute insusi primulu ei rangu intre arti.

Nu voim sa vorbim insa aci de geniele musicali, cari prin operele loru au datu ocasiune atatoru artisti cantanti sa se ilustredie prin executarea acelor opere. Dececa fara acele genii music'a nu aru esiste de locu, apoi totu astofeliu potemu dice ca fara artistii cantatori, acele opere aru remanea numai pre harthia si fara vietia. E dara vócea umana cultivata prin studiu indelongat, vócea cea mai dulce si mai potinte din toate eate dau viatia artei musicale si o reprezenta cu sublimitatea expresiunei sale.

Music'a innobiliza inim'a, si cei ce o cultiva cu pasiune si cu succesu, suntu din favoritii naturrei si ai muselor.

Noi nu ne bucuramori ori candu audim ca Romanii se desvoltaza artilor si probéza lumiei ca densii suntu apti pentru densele, ca si pentru cultul sciintielor.

Unul dintre Romanii nostri, unu june din Bucuresci, a nume G. G. Bratianu fiul protopopului de la Batiste, sentindu-se dotatu de natura cu unu daru naturalu, o voce inalta si o inima simtibila cum trebuie unui artistu s'a devotatu culturei talentului seu musicalu si dupa unu studiu de mai multi ani la Milano, a pervenit in fine sa fie unu basso din cei mai distinsi, se culéga aplause si lauri pre scenele celor mai bune teatre din Italia. Mai multe diarie italiane cotidiane precum si din cele speciale pentru musica si teatre, au recunoscutu talentul numitului artistu Romanu. In Octombrie espiratul anulu curinte D. Bratianu a reprezentat pre scen'a unui din cele mai mari teatre din Turinu, teatralu "Vittorio Emanuele", rolulu lui "Attila" in pies'a cu acestu nume a melodiosului Verdi. Acestu rol este din cele mai dificile si music'a sea nu mai putienu. Cu óte aceste artistulu a meritatu aplausele pre cari le dau publicitatiei mai multe diarie. Asia "Gazet'a Pitesmon" dice in revist'a sea teatrala, vorbindu de representarea lui Attil'a, "ca basulu Bratianu, dotatu de o frumosa vócea si unu forte bunu "flagelum Dei" primindu o mare parte din aplause."

Unu altu diariu intr'alta séra "recunoscere talentului artistului nostru si spune ca a fostu aplaudat, ca are o buna scola si ca e unu artistu adeverat, care dupa ce se va deprinde mai bine cu scen'a si va departa óre-care timore, naturala debutantilor va deveni una artistulu raru."

"L' Amico degli artisti" din 6 Octombrie spune ca a fostu applaudat si invitatu se repeste unu duetu.

"Gazet'a din Torino" de la 2 Octombrie spune asemenea, ca a fostu applaudat artistu Bratianu.

In fine "Torino musicale," altu diariu specific alu spune ca totu in rolulu de "Attil'a" duetul dintre "Attil'a" si "Egio," cantat de Bratianu, Torriani, suscita aplause entuziastice.

Ieta dar' unu artistu Romanu applaudat in

teatrele patriei musiciei. Daca acolo e atatu de bine gustatu, catu de bine primitu aru si pre scena'teatrului din Bucuresci!

"Press'a."

* * (Si-a dormit u libertatea.) Unu corespondinte alu diariului anglosu "Standard" comunica din Tours urmatorea istoriora, intemplata cu ocazie reocuparei Orleanului prin armata francesa: Uno capitano bayaresu, care era in captivitate la unu cetatianu din Orleans, avuse preste si unu servit u lungu si obositoriu, si, voindu a se culca, demanda servitorului seu, ca sa nu lu tradiasca din somnu sub nice un'a impregiurare. In cealalta di, diminetia, servitorului audi tobole regimentelor nemiesci, cari se retrageau din cetate, inse, fidelu ordinatiunei prime, lasa pre domnului seu sa dorma mai departe. Putienu dupa aceea resunara rompetele francese, si proprietariulu casei intra in chili'a (codai'a) oficierului nostru, merse la elu si, tredindulu, i dise: "Capitane! ieri mi-ai fostu óspele meu, inse astazi francesii au reocupat cetatea, si asiá acum'a esti prisonerulu meu." "Ah, intr'adeveru?" intrebă bayaresulu, cascariindu si intindindu-se, incat resună patulu sub elu. "Da intr'adeveru," replica proprietariulu. "Si nu există nici o speranta pentru resistinta?" "Nici un'a!" se responsulu laconic alu francesului. "Fritz" — dise oficierulu catre servitorului seu, care asculta linisitul la cele petrecute — "preda domnului saibile nostre, caci suntem prisionieri." Si, dicandu acestea, eroul capitano se intorse pre cealalta latură, pentru a-si continua somnul intreruptu.

* * (Unu anglesu speculatoru.) Diariul "Bonner Zeitung" scrie urmatorea istoria interesanta despre caracterul speculativu alu anglilor: "Unu anglesu, care inainte de resbelulu franco-german locuia in Bonn, insa indata dupa declararea resbelului a fostu esfatu de bine a-si luá catrafusele in patria sea, scrisse mai adeunat unui locuitoru de scolo cu tota seriositatea, ca a cettu, cumea Germania voiesce sa cera desdaunarea de la Francia pentru nemtii alungati de pretoriul francesu; deci siundu-ca si elu fu consirinsu prin resbelu a-si schimbă locuinta de la Renu la fluviul Themse, se roga, ca sa nu i se treca cu vederea nici pretensiunile lui legali: spesele avute cu mutatulu facu aproape 1500 taleri; deci pretinde, ca acelea sa i se dea inderetu." Daca aru si pasi cu acesta pretensiune unu om de alta nationalitate, l'amur compatimi, ca si-au perduto mintile; inse de óre ce pretendentulu e unu anglesu, n'avemu alt'a-ce d'a face, de catu sa ridemu.

* * (Omoru de parinti.) "Gazet'a Trans." da publicitatiei urmatorulu casu oribilu: Fiul lui Kelenem Samu din satulu Gachea aproape de Covasna, venindu in noptea de 26 Oct. st. v. tardu la casa parintesca, omoru mai intai pre muma-sea, dupa aceea se apropiá de tatalu-seu cu lumin'a aprinsa si i ceru banii, serumanu betrânu, cugetându, ca cu aceea si-va scapá vieti'a, deschise iute lad'a, unde avea strinsa sudorea sea si o predede fiului seu; cu toate acestea nu scapă, caci la momentu fu omorit si elu. O mica copila de 13—14 ani, nepota a betrânilor, dormiá intr'unu coltiu alu casei, unde era betrâna, dura la larm'a ce s'a produsu, se desceptiá si ea, si yediendu cele petrecute cu buna-sea, de terore se trase sub patu in cea mai mare tacere, de aici apoi vediú cum fiul si omora pre tatalu, nu dise inse nici unu singuru cuventu, ci accepta pana ce infamul se departa. Dupa cateva minute dela cele intemplate copil'a alerga in siura, unde dormiau patru imblatitori, cari desceptandu-se mersera in casa si vediura scen'a cea infieratoia; unii alergara la judecatorul satului, alti la gendarmeria si, cateva minute dupa aceea, infamul esepuititoru se afle in manile gendarmilor. Se dice, ca s'arū si esfatu la dinsulu si banii parintelui seu in suma de 16,000 fl. ca aru si fostu functiunatu ca notariu, si ca aru si numai de doi ani insonratu. In 28 Oct. s'a transportat la Sankt Georgiu.

* * Gazetele de Vien'a aducu o scire trista pentru noi adeca, despre disparerea unui romanu, comerciant in Vien'a. Asceptam demintirea acesti sciri.

* * Barbarii civilizati. Nici unul din poporele barbare, cari au pustiut imperiul romanu, nu scia citi si scrie. Barbarii, cari pustiesc astazi Germania, sciu toti scrie si scri, lucru cu care se lauda in toate dilele prin

diarele loru. Unul din colonelii loru, printre scriosore devenita celebre, a declarat chiaru ca, facandu resbelu Franciei, Germania si propunea mai niente de tot de a o invetiá se serie si se citeasca.

Si cu toate acestea germanii, dintre cari unu mare numar suntu doctori, inainteza in Germania ne lasandu in urma loru de catu ruin'a si jafulu, ardiendu totu, chiaru bibliotecile si lucrurile de arta. Se mai intielege ca enu Omaru sa incendiez biblioteca din Alessandria: acel barbaru nu scia nici citi, nu cunseea marea valoare a obiectelor ce distrugere, si nu scia nici ce face. Dece doc'a Germania scie ce face, candu se pregatesce a aruncá bombele sele asupra monumentelor Parisului. De sicuru barbarii anticitatii au fostu unu adeverat flagel pentru umanitate, dece aveau celu putienu ca scusa ignorantia. Barbarii, cari ataca astazi capitala civilisatiunei n'au nici o scusa, suntu barbari savanti!

Si acesti barbari suntu mai rei de catu cei din vechime: profitu de toate progresele sciintiei pentru a distruga si ruiná. Nu este de ajunsu dece pentru a si civilisato, se scie cineva a citi, se sia chiaru doctoru: trebuie se iubesca justitia si libertatea. Ce este o iustructiune, care nu face pre omu mai umanu? Dece Europa nu se amesteca, dece lasa pre Germania se distruga si se incendiez, nu va intardia a perde toate fructele silintelor facute de mai multi secoli pentru a es din barbaria evului mediu. Este timpu dece ca Europa sa se radice si se dica barbarilor literati, cari s'au inversiunat a devastata tiertea cea mai civilisata din lume: nu vezi pasi mai departe! ..

(Romanu.) Stefanu G. Beceanu.

Concursu.

Statiunea a 2-a de parochu in comuna Vinerea (Fekenyér) fiindu mai demultu in vacanta — cu acestia se deschide concursu pana la 13 Decembrie a. c.

Emolumentele suntu

1, venitul stolariu dela 200 familii — si prospectu de salariu anualu dela 200—400 fl. v. a. din cass'a alociale — care numai dupa intregirea statiunii se va defigie.

2, un'a parte de lemne de focu — din padurea comunale.

3. cortelu naturalu.

Doritorii de a concurge pentru parochia acesta — au a-si tramite recursele loru instruite in sensul statutului organicu bisericescu la scaunul protopopescu in Orestia pana la susu scriisulu terminu.

Orestia 17 Novembre 1870.

Cu intiegerele comitetului parochialu.

Nicolau Popoviciu
Protopopu.

Concursu.

Pentru ocuparea vacantei parochie din Sant-andresiu cu filia Santuhalmu, protopresiteratul Devei in comitalu Huniadorei se scrie prin acestia concursu.

Emolumentele suntu: Dela 150 numeri de case cate doua ier' dela 100 cate trei mesuri de curcuruzu ne sfarmatul si dela cei cu plugu si caru inca cate un'a mesura de grâu, si stola dela 250 de case pre langa doua cemeterie inca 4—5 juguri semenatura si senatiu.

Recursele instruite in sensul statutului organicu bisericescu, sa se asterna acestui scaunul protopopescu in Deva pana in 25 Novembre a. c.

Cu intiegerele comitetului parochialu.

Dev'a 24 Octobre 1870.

In numele Comitetului parochiale.

Ioanu Papiu
Protopopu.

(94—3)

Editictu.

Ioanu N. Porumbariu, — care de 5 ani si 6 luni a paresit cu necredinta pre legiuia sea socia Elen'a, nata Ioanu Tom'a Log'a, (ambii din Brasovu, de legea gr. or.), si pribegesce in lume fara a se poti sci loculu ubicatiunei lui, — este prin acestia citatu, ca in terminu de unu anu si o zi dela datulu presinte, sa se infatisiedie inaintea subsemnatului scaunul protopopescu, ca la forul matrimoniale respectivu, caci la dincontra, si in absenti'a densului se va decide pre basea SS. canone ale bisericei nostre ort. res. — procesulu divertiale incaminat de soci'a lui.

Brasovu 22 Octobre 1870.

Scaunul protopopescu gr. or. I alu Brasovului.

Iosifu Baracu

Protopopu.

93—2

Burs'a de Vien'a.

Din 25 Noemvre (7 Dec.) 1870.

Metalicele 5% 56 05 Act. de creditu 248 20

Imprumut. nat. 5% 65 30 Argintulu 121 75

Actiile de banca 725 Galbinulu 5 85